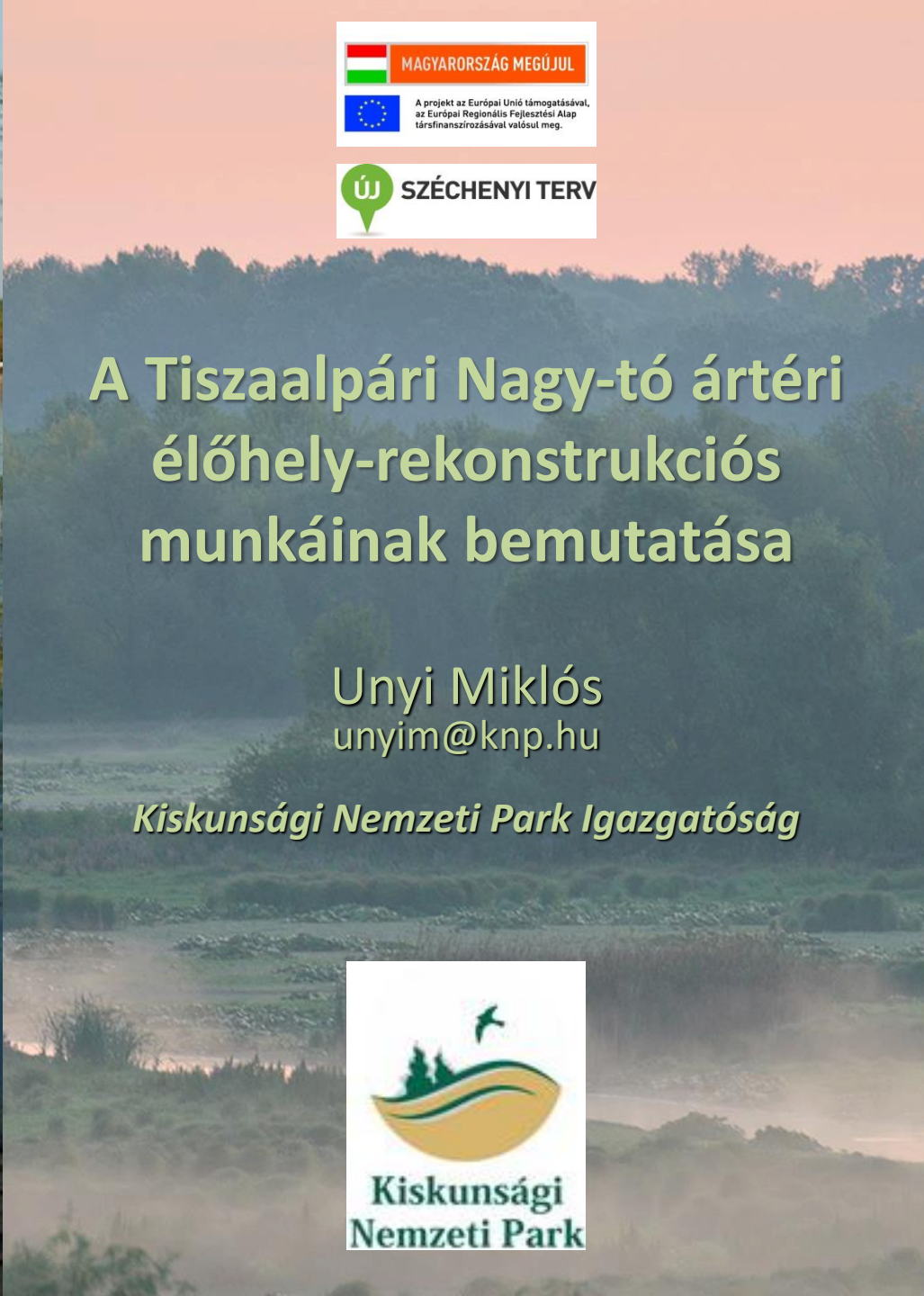

A Tiszaalpári Nagy-tó ártéri élőhely-rekonstrukciós munkáinak bemutatása

Unyi Miklós
unyim@knp.hu

Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság

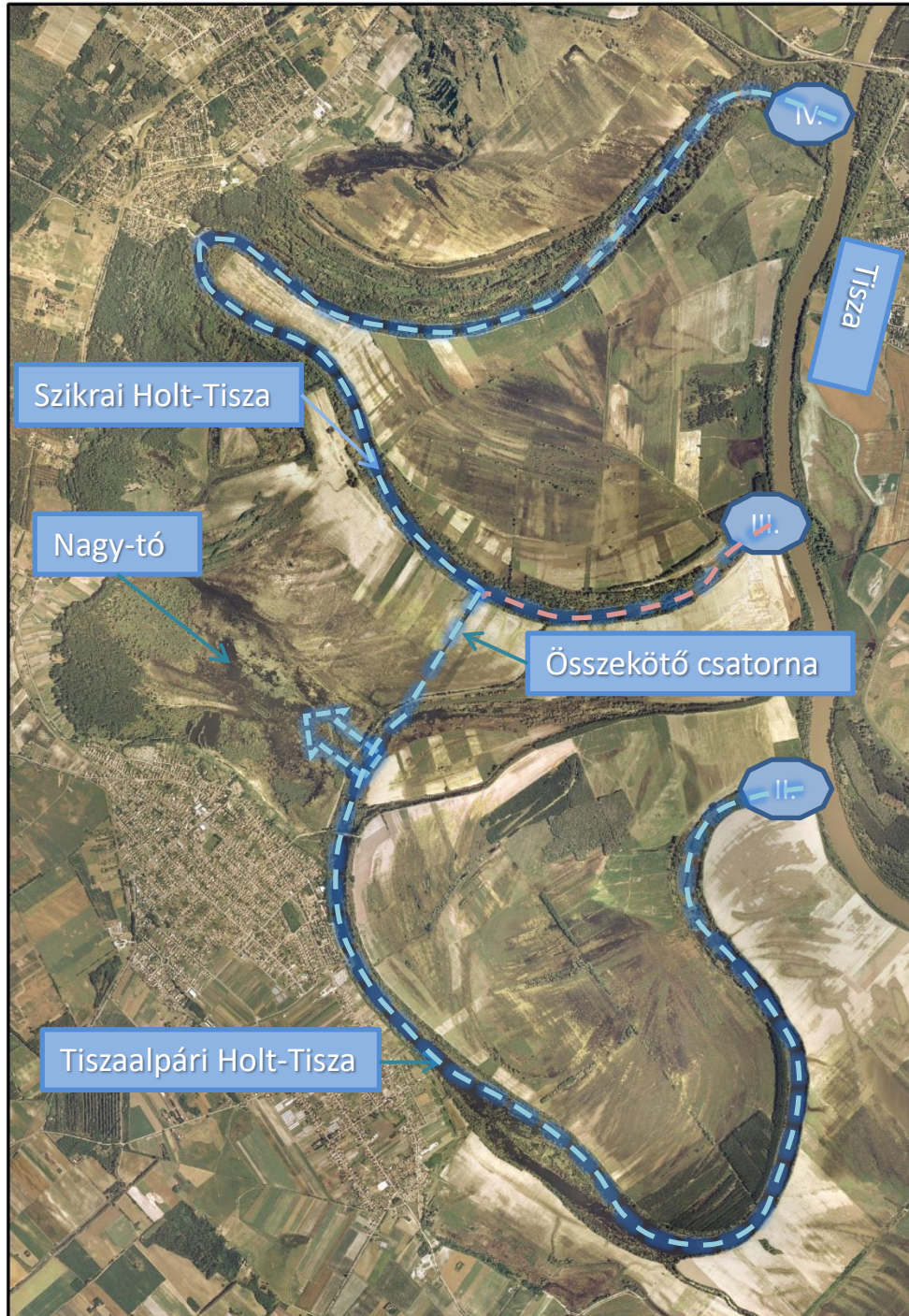
A céletterület bemutatása

A hidrológiai rendszer bemutatása

A beengedett víz útja:

- IV. zsilip / III. zsilip
- Szikrai Holt-Tisza
- Összekötő csatorna
- Tiszaalpári Holt-Tisza
- Nagy-tó

Védett természeti értékek

- Élőhelyek
- Növények
- Kételtűek, hüllők
- Rendszeresen fészkelő madarak

Telepesen fészkelő madárfajok költőpárainak száma egyes évekből

	2008	2011	2012	2015	2017
dankasirály	200	50	500	400	250
bakcsó	110	120	130	80	60
kis kárókatona	40	300	70	15	40
kanalagém	100	120	90	3	2
fattyúszerkő	100	70	70		20
kis kócsag	40	100	80	20	20
nagy kócsag	60	80	60	15	5
üstökösgém	10	20	15	10	10
vörös gém	10	15	10	7	
össz.	670	875	1025	550	407

A fontosabb érintett élőhelyek megnevezése	Á-NÉR* és/vagy EU-s kód	Az érintett élőhelyek védelmi státusza (közösségi jelentőségű, Vörös könyvben szereplő)
Tündérrózsás, vízitökös, rencés, kolokános (láptavi) hínár	A23	NATURA 2000 jelölő társulás, Vörös könyvben szereplő
Nádas	B1	Vörös könyvben szereplő
Harmatkásás, békabuzogányos mocsári-vízparti növényzet	B2	Vörös könyvben szereplő
Magassásrét	B5	Vörös könyvben szereplő
Változatos fajösszetételű mocsárrét, különböző domináns fajok foltjaival	D34	NATURA 2000 jelölő társulás, Vörös könyvben szereplő
Ártéri és mocsári magaskórósok	D6	Vörös könyvben szereplő
Reketyefűzmocsár fákkal	J3	NATURA 2000 jelölő társulás
Nem őshonos fajokból álló spontán erdők és cserjések	S6	-
Egyéves szántóföldi kultúrák	T1	-
Állóvizek	U9	-

Az élőhely-rekonstrukció indokai

- Az Alpár-Bokrosi nyílt ártéri öblözet egyik legjelentősebb vizes élőhelye
- Felgyorsult eutrofizációs folyamatok
- Kisebb árhullám esetén akadozó vízellátás
- Nincs megfelelő vízmélység
- Egyes területrészek közötti átjárhatóság nem biztosított

Tervezés a KEOP-7.3.1.2/09-11 számú „Vizes élőhely rekonstrukciója és a fokgazdálkodás lehetőségének megteremtése a tiszalpäri Nagy-tó területén” pályázati konstrukció keretében

Kivitelezés a KEHOP-4.1.0 számú „Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése” pályázati konstrukció keretében

Az élőhely-rekonstrukció lépései

- Kitűzés
- Cserjék irtása, fák kivágása, elszállítása
- Inert hulladékot képező műtárgyak eltávolítása
- Anyaggödrökben lévő gumiabroncsok eltávolítása
- Nyílt vizű tó kotrása
- Csatornák, árkok kotrása
- Elhelyező területekre az iszap deponálása
- Az új műtárgyak (zsilipek, átereszek) beépítése

Elvégzett tevékenységek I. zsilip és csatorna-rekonstrukció

fotó: Unyi Miklós, KNPI

fotó: KNPI archívum

Készítők: Békés Dátum	Megrendelő: Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság 6000 Kecskemét, Liszt Ferenc u. 19.	Rajzszám: 1.
3032 Békés, Petőfi S. u. 21. Tel: (06-46) 310-031 Fax: (06-46) 310-011 E-mail: info@bdt.hu	Alkalmazott tervezés: Vizes élőhely rekonstrukciója és a fokgazdálkodás lehetőségeinek megteremtése a tisztalpartjain a Nagy-óti területen KEHOP-4.1.2-2016-00010	Méretarány: M = 1:2 000
Típus: 2017. október	Régi megnevezés: Helyszínrajz - kotrási terület, Madarisziget	Geodetika: PÉH Zrt 77-43-436-2000
		Tervező: Váncs Péter VÉ-138-06-00007 06-3076

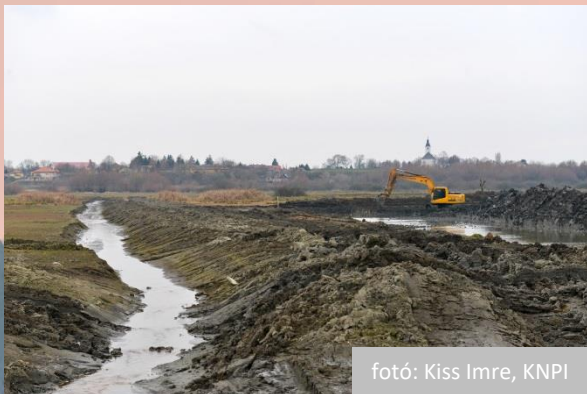
fotó: MTI

fotó: Kiss Imre, KNPI

Elvégzett tevékenységek II. kotrás és deponálás (madársziget és vadmentő domb építés)

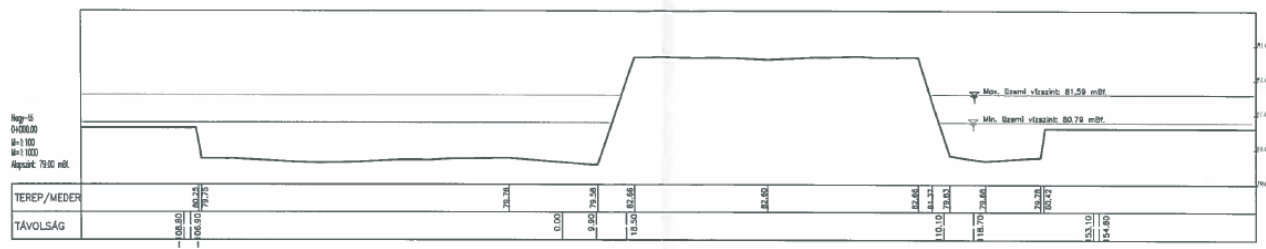
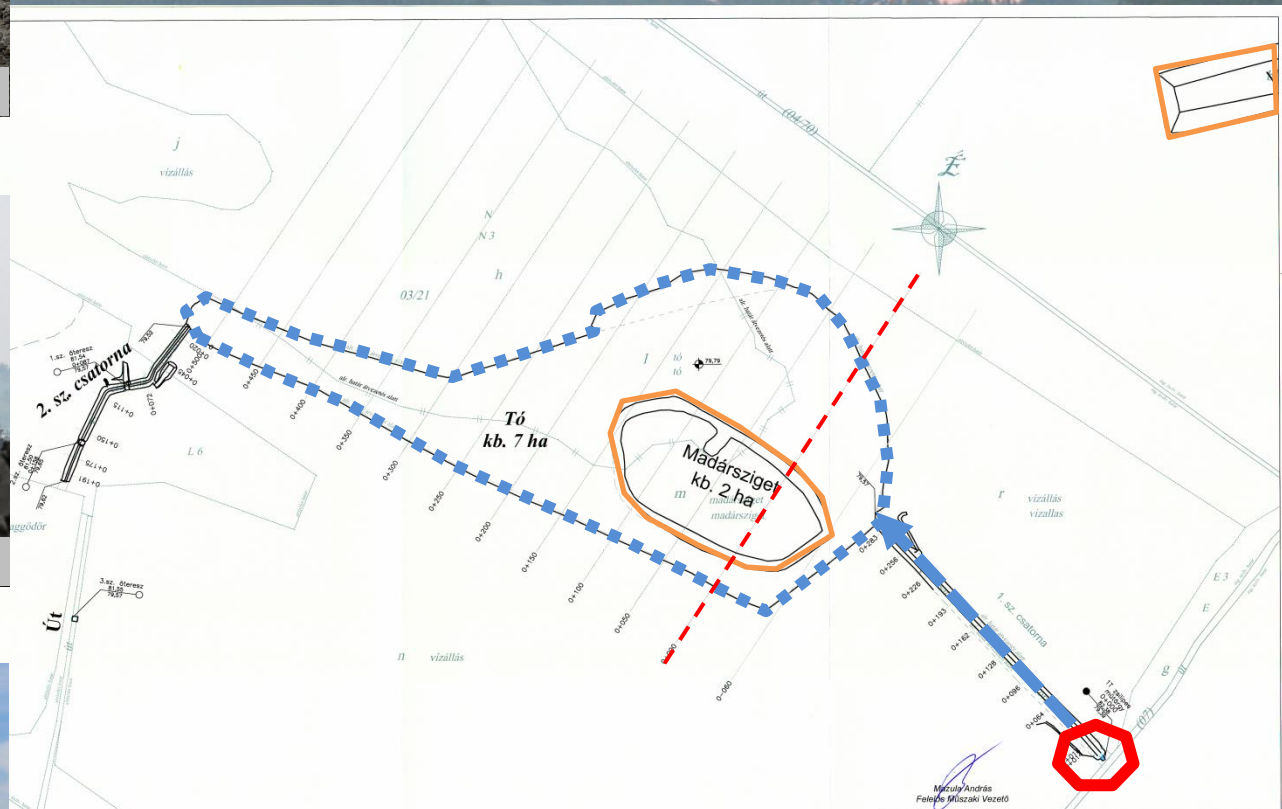
fotó: Kiss Imre, KNPI

fotó: MTI

fotó: KNPI archívum

Elvégzett tevékenységek III. féltermészetes ér és zsilipek kialakítása

Elvégzett tevékenységek IV. tőzegbánya-tó rekonstrukciója és áteresz építése

fotó: KNPI archívum

fotó: Kiss Imre, KNPI

fotó: Unyi Miklós, KNPI

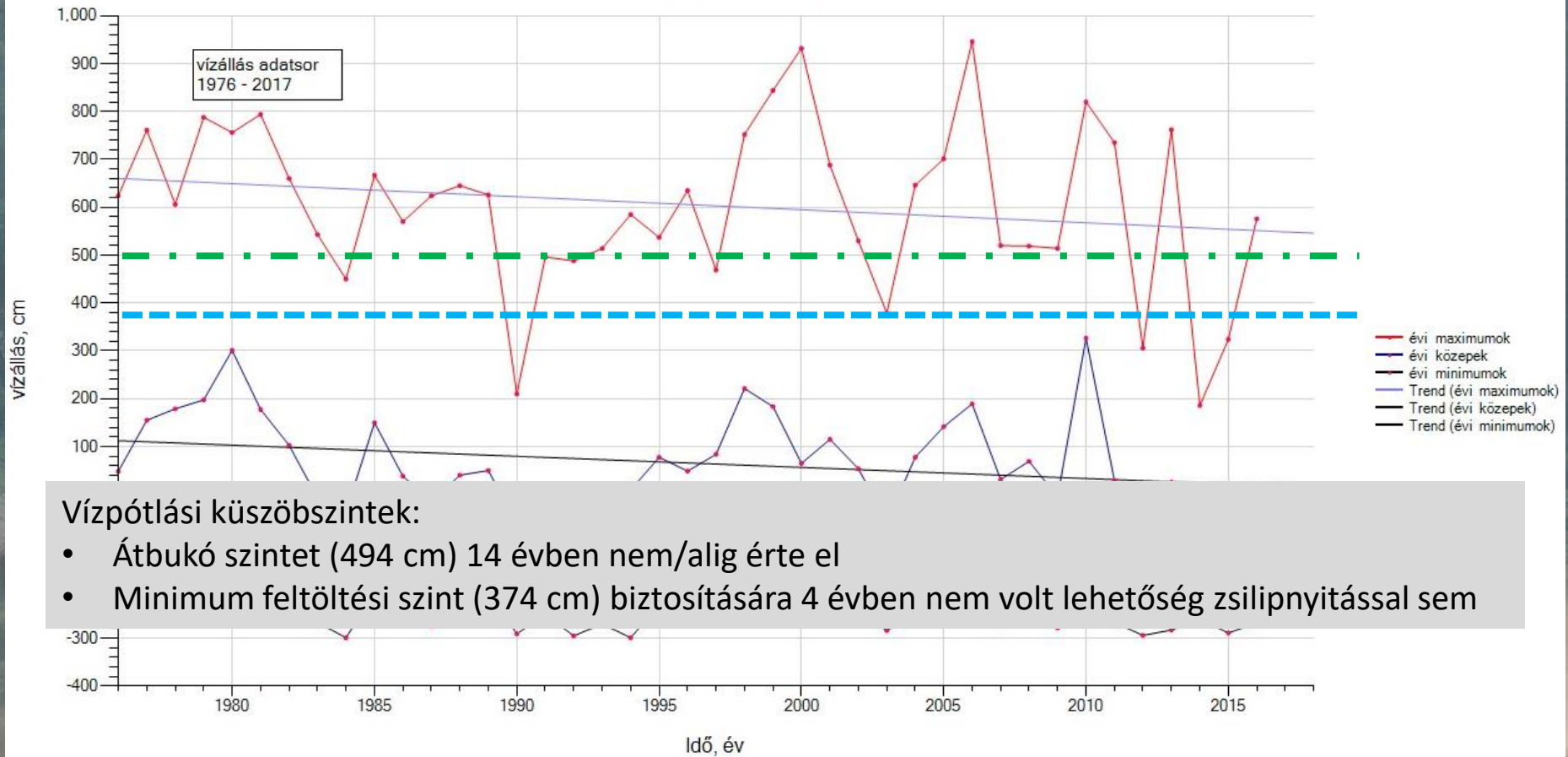

Hidrológiai elemzés I.

Idősor jellemzők alakulása

Tisza - Tiszaug

Hidrológiai elemzés II.

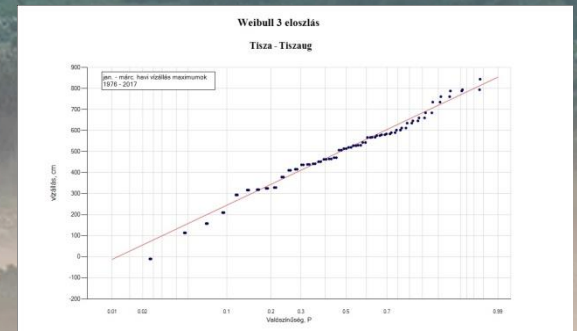
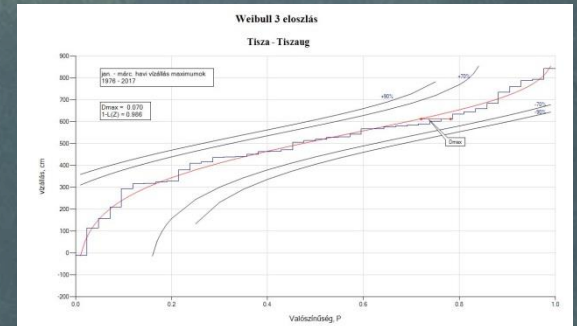
01.01-03.31 közötti időszak	vízállás (cm)	empírikus valószínűség (P)	visszatérési idő (év)
Vízpótlási igényt keletkeztető vízszint	323	0,826	1,2
Minimum elérendő vízszint (zsilipnyitással)	374	0,762	1,3
Átbukás műtárgyon (zsilipnyitás nélkül)	494	0,531	1,9

Nehézségek:

- csökken a vízállás maximumok trendje
- csak apadó ágban lehet pótolni
- hosszú vízpótlási út a Nagy-tóig

Pozitívum:

- statisztikailag 3 évből legalább 2-ben biztosított a minimális vízpótlás
- a Nagy-tóba a vízpótlás felújított rendszeren keresztül történhet
- a vízpótlási igény nem minden évben áll fenn
  - természetes vízkészletből való pótlódás
  - előző évről megőrzött vízkészlet

Köszönöm a figyelmet!

